

*Качур С.А., студент,
Лозівська філія Харківського
державного автомобільно-
дорожнього коледжу, м.Лозова
Науковий керівник: **Рогізний А.І.**,
викладач дисципліни «Інформатика і
обчислювальна техніка» Лозівської
філії Харківського державного
автомобільно-дорожнього коледжу,
м.Лозова*

ШЛЯХИ ЗДОБУТТЯ ЦІННОСТЕЙ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА

Вища освіта дає змогу молоді, яка намагається отримати високі соціальні статуси, реалізувати сподівання студента на місце в суспільній організації, широту взаємодії в соціальному й професійному просторі і це є одним з перших питань, що постає у суспільстві у процесі підготовки молоді до трудового життя.

Більшість людей погодяться, щоб реалізуватися у своєму житті потрібно мати певну освіту, яка згодом приведе до отримання якісної роботи. Але хтось хоча б раз замислився, а чи справді треба отримувати якусь освіту для того, щоб жити повноцінним життям, кому насправді це потрібно, самій людині чи нашій системі, де більшість людей навіть не розуміють хто керує нашим життям.

Юність є підготовчим етапом на шляху до перетворення людини на суб'єкта власного життя, це вік входження в об'єктивний та нормативний дух свого історичного часу в його національній формі знаходження своєї ідентичності для юнака стає ефективним центром життєвої ситуації розвитку ті якості, які юнак високо оцінює, є для нього еталоном у різних сферах людських відносин: виконання моральних норм, ставлення до праці, до самого себе.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що на сьогоднішній день існує велика кількість поглядів щодо сутності формування професійної мотивації та ціннісно-моральних орієнтацій [1].

Власне, саме до нас звернені слова легендарного майстра східних єдиноборств і кіноактора Брюса Лі: «Якщо любиш життя, не втрачай часу – час є те, з чого зроблене життя» [2]. Є два способи існування: цілеспрямований, усвідомлений рух, або хаос – безцільне реагування на зовнішні чинники. Насправді як я вважаю, хаос є переоціненим явищем, як щось погане, не потрібне і руйнуюче. Хоча хаос є необхідним циклом життя, що в розвитку, що у формуванні власних навичок. Це цикл, який поєднаний з порядком, інакше кажучи, гарними моментами, досягненні успіху у власному житті або кар'єрі. Хаос поєднаний з порядком, вони змінюють один одного з часом, саме таким

чином відбувається розвиток особистості. Гарні умови не сприяють розвитку, а саме хаос приводить до цього, але він не вічний, як і порядок.

Одна з найпоширеніших помилок людини, що не звикла ставити і досягати мети, – замахуватися відразу на занадто багато. Поки ви не запевнили себе в тому, що можете брати відповідальність на себе (банальна сила волі під час виконання рутинної роботи), не слід замахуватися на величезні проекти, які можуть зламати вас навіть «дистанційно». Мета повинна надихати. Світ усипаний уламками цілей, які ставилися тільки тому, що «треба». Але що робити, якщо щось дійсно тільки «треба», але душа від цього співати не збирається? Єдиний вихід – зв'язати це з тим, що надихає. Правильно поставлена мета повинна відповідати певним критеріям. Широко поширеним набором таких критеріїв є концепція SMART: це слово (з англ. перекладається як «розумний») складено за першими літерами таких слів: Specific (конкретність), Measurable (вимірність), Achievable (досяжність), Relevant (актуальність) і Time-bound (обмеженість у часі).

Цілі також ставляться і в освітніх формах, але як ставити цілі більшість студентів не знають, ну по-першу, тому що не мають власного досвіду, а по-друге в освітніх закладах цьому не навчають. Це як раз і є актуальна проблема освітнього етапу молоді. Насправді існує багато можливостей як досягати успіху у будь-яких сферах життя, прикладом може слугувати навчатися у тих людей, які вже досягли певного успіху, які також пройшли через досвід поставлення цілей.

Діти не обирають у яких батьках народжуватись, чи у багатих, чи середнього і нижчого стану. Тому й діти виростають без певних навичок, які з часом набувають їх самостійно, якщо усвідомлюють своє життя і прагнуть до чогось більшого.

Здебільшого ціннісно-моральні орієнтири формуються в суспільстві. Те з ким ми проводимо час, з ким спілкуємось, яку інформацію отримуємо. Отримати певні орієнтири в цінностях неможливо на раз і два. Треба пройти якийсь період переосмислювання свого життя, положення і в таких випадках вони поступово і формується.

Одна із інших актуальних проблем в отриманні і формуванні ціннісних і моральних орієнтирів є нерозуміння особистості куди вона рухається, до чого вона прагне. Якщо підійти до студентів і запитати, чому вони займаються в цьому закладі, які у них плани на майбутнє, то можна проаналізувати деяке співвідношення: хтось скаже, що це була задумка батьків, сам захотів отримати цю професію і отримати роботу, хтось скаже не знаю, і тільки одиниці скажуть, що це моя ціль, я розумію куди йду, до чого прагну, чого саме хочу від життя.

Інколи у формуванні особистісних ціннісно-моральних орієнтирів є наступне. Це виховання і самовиховання поєднують процес формування особистості. До самовиховання може вести викладач, який веде студента шляхом усвідомлення власних дій через зовнішню оцінку, а далі – через сформовану самооцінку і потребу їй відповідати, підводить до діяльності з

самовиховання та самовдосконалення. Потрібно звернути увагу на той факт, що студент рідко виходить на рівень самовиховання і самовдосконалення без допомоги дорослого оточення. Самовиховання починається з самопізнання, що вивчає себе, виявляє свої позитивні якості, можливості і задатки такими методами, як самоспостереження, самоаналіз, самоопитування. Усвідомлення студента як особистості і свого місця у суспільстві відбувається через самоставлення, тобто самооцінку. Студенти повинні навчитися керувати емоціями, почуттями, психічним станом, діями, вчинками, поведінкою, тобто займатися саморегуляцією, а саме самопідбадьоренням, самопереконанням, самонаказом, самонавіюванням, самоорганізацією, самоосвітою, самопрограмуванням, самообмеженням, самокорекцією, самозаспокоєнням, самосхваленням, самозобов'язанням.

Головним етапом у самопізнанні є самовизначення студентом свого характеру, тобто комплексу психічних особливостей, які виявляються в його поведінці та діяльності, ставленні до навчання, колективу та до самого себе; здібностей, які є у студента та забезпечують більш високі, ніж у інших студентів, показників.

Збагачення знань особистості відбувається через самоосвіту, що сприяє систематичному здобуттю нових знань, вдосконаленню розумових здібностей, умінь, навичок з дисциплін. Джерелами здобуття знань є наукова література, пізнавальне спілкування з викладачами, відвідуванням різних видів екскурсій, роботою на ПК. Це підтверджує той факт, що формування особистості є суспільство.

Можна зробити висновки щодо порушеної проблеми. Формування особистості у ціннісно-моральних орієнтирів є самовиховання, самоосвіта, отримання досвіду, усвідомлення в якому напрямку йдеш. Але також я хочу додати, що якщо ми справді хотіли змінити або утилізувати справжню проблему формування ціннісно-моральних орієнтирів у навчанні, отримання освіти, то це було б уже зроблено. Звичайна бесіда і формування ключових проблем ні до чого не призведе, якщо ми не діємо. Але ж чому ми не діємо, якщо такі проблеми існують, чому проблеми переходять з одних поколінь до інших? В цьому питанні є декілька відповідей, а саме страх, байдужість та власний комфорт, адже змінити будь-які проблеми потребують взяття на себе певного ризику і відповідальності. А от саме і ризик є ключовим у досягненні успіху та цілей. Бо звичайне обґрунтування не бере на себе ризику і саме за це ми не будемо привертати уваги, а коли почнемо діяти, намагатися допомогти, це призведе до уваги інших людей, які розуміють, чому світ побудований саме так як є. Те, що існують певні актуальні проблеми не є випадковістю, все це відбувається як наслідок попередніх дій або це є чиясь ціль, щоб саме так і було. Не потрібно перебувати у постійних рамках, треба діяти, інакше звичайне осмислення не дає ніяких результатів.

На останок хочу привести до прикладу цитату: “Якщо знаєш і не робиш - все одно що не знаєш, вмієш та не робиш - все одно що не вмієш”.

Список використаних джерел

1. Ївженко Ю.В. Актуальні проблеми формування ціннісно-моральних орієнтацій студентів як детермінанта освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти: збірник матеріалів міжвузівської науково-практичної конференції. Київ, ТОВ «Четверта хвиля», 2018. С 6-159.
2. Вебресурс «Mykniga.com.ua – біографії, вірші, книги і багато іншого». <https://mykniga.com.ua/poradi/bryus-li-najkrashhi-citati-aforizmi-vislovlyuvannya.html>